

АНОТАЦІЇ

Valeriy RADUL. CORRELATIONAL INTERCONNECTION BETWEEN SOCIO-PROFESSIONAL COMMUNICATION AND PROFESSIONAL SELF-REALISATION OF WOULD-BE TEACHERS3

У статті на основі вияву взаємозв'язків показана кореляція між розвитком соціально-професійної комунікації та становленням професійної самореалізації майбутніх учителів в процесі їхньої професійної підготовки.

Ключові слова: учитель, вихованець, спілкування, комунікація, самореалізація.

В статье на основе выявления взаимосвязей показана корреляция между развитием социально-профессиональной коммуникации и становлением профессиональной самореализации будущих учителей в процессе профессиональной подготовки.

Ключевые слова: учитель, воспитанник, общение, коммуникация, самореализация.

The article shows correlation between development of socio-professional communication and professional self-realization of would-be teachers in process of their professional training on basis of revealing interconnections.

Key words: teacher, student, communication, self-realization.

Olena BIDA, Lyudmyla PROKOPENKO. JANUSZ KORCZAK, ANTON MAKARENKO, OLEXANDR ZAHARENKO – KNIGHTS OF HUMANE PEDAGOGY 11

Історія знає не так багато лицарів педагогіки, Вчителів, яким вдячні тисячі тисяч учнів, імена яких викарбовані на скрижалях пам'яті. Серед них імена Януша Корчака, Антона Макаренка й Олександра Захаренка, які поспішали зробити добро людям, які віддали життя в ім'я людства, щастя кожної людини. У статті розглядається життєвий шлях видатних педагогів, з'ясовується професійне кредо видатних педагогів-гуманістів.

Ключові слова: віддати життя в ім'я людства, професійне кредо, видатні педагоги, лицарі гуманної педагогіки, робити добро.

История знает не так много рыцарей педагогики, Учителей, которым благодарные тысячи тысяч учеников, имена каких выкарбовані на скрижалях памяти. Среди них имена Януша Корчака и Александра Захаренка, которые спешили сделать добро людям, которые отдали жизнь во имя человечества, счастья каждого человека. В статье рассматривается жизненный путь двух выдающихся педагогов, выясняется профессиональное кредо выдающихся педагогов-гуманистов.

Ключевые слова: отдать жизнь во имя человечества, профессиональное кредо, выдающиеся педагоги, рыцари гуманной педагогики, делать добро.

History does not have so many knights of pedagogy, such Teachers whom thousands of students are grateful to, whose names are carved on the tables of human memory. Yanush Korczak and Oleksandr Zaharenko are among them, they were eager to do good to the people, they gave lives for the humanity, for the happiness of everybody. The courses of life of two prominent Teachers is discussed in the article, the professional credos of prominent teachers-humanists are singled out.

Keywords: to give life for the humanity, professional credo, prominent teachers, knights of humane pedagogy, to do good to people.

Ольга КОМАР. ВИХОВАННЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ17

У статті розкривається проблема виховання гуманістичних якостей майбутнього вчителя початкової школи у процесі інтерактивного навчання. Автор називає риси авторитарного і демократичного стилю роботи педагога. Перераховує якості, яким має відповідати сучасний учитель. Наголошує на тому, що особлива увага приділяється організації навчально-виховного процесу як ефективної багатосторонньої комунікації.

Ключові слова: виховання, гуманізм, інтерактивне навчання, технологічний підхід.

В статье раскрывается проблема воспитания гуманистических качеств будущего учителя начальной школы в процессе интерактивного обучения. Автор перечисляет черты авторитарного и демократического стиля работы педагога. Перечисляет качества, которым должен соответствовать современный учитель. Настаивает на том, что особое внимание уделяется организации учебно-воспитательного процесса как эффективной многосторонней коммуникации.

Ключевые слова: воспитание, гуманизм, интерактивное обучение, технологический подход.

The article reveals problem of the education of humanistic professional qualities of future primary school teacher in the process of interactive learning. The author describes the features of authoritarian and democratic style of a teacher. Recounts the qualities to be met in a modern schoolmaster. Underlines the particular attention to educational process as an effective multilateral communication.

Key words: education, humanism, interactive technology, technological method of approach.

Anatoliy KUZMINSKYI. NURTURING A SENSE OF SELF-SUFFICIENCY IN A YOUNG MAN IN ANTON MAKARENKO'S PRACTICE AND THEORY.. 25

У статті розглядається необхідність і можливість використання теоретичної спадщини та досвіду А. Макаренка у вихованні самостійності у сучасних молодих людей (учні та студенти).

Ключові слова: А.С. Макаренко, освіта та виховання, самостійність, формування ідентичності.

В статье рассматривается необходимость и возможность использования теоретического наследия и опыта А. Макаренко в воспитании самостоятельности у современных молодых людей (ученики и студенты).

Ключевые слова: А.С. Макаренко, образование и воспитание, самостоятельность, формирование идентичности.

The article considers the needs and possibilities of using A. Makarenko's theoretical heritage and experience in fostering a sense of self-sufficiency in the modern young people (pupils and students).

Key words: A.S. Makarenko, education and fostering, self-sufficiency, identity formation.

Майра МОЛДАБЕКОВА, Аймен КАЙДАРОВА. МЕТОДОЛОГИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ СИНЕРГЕТИЧЕСКОГО ПОДХОДА К ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЕ..... 34

У статті розглядаються деякі питання застосування синергетики до дослідження освітньої системи.

Ключові слова: аттрактор, біфуркація, взаємодія, динамічна, дисипативні, кооперативні, нелінійна, освітня, відкрита, самоорганізація, синергетика.

В статье рассматриваются некоторые вопросы применения синергетики к исследованию образовательной системы.

Ключевые слова: аттрактор, биуркация, взаимодействие, динамическая, диссипативные, кооперативные, нелинейная, образовательная, открытая, самоорганизация, синергетика.

Some questions of Education system Synergetics are examined in the article appliance investigation.

Keywords: an attractor, bifurcation, co-operation, dynamic, is dissipative, co-operative, nonlinear, educational, open, самоорганізація, synergetics.

Алла РАСТРИГІНА. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ДУХОВНОСТІ ВИХОВАННЯ..... 46

В статті розглянуто теоретичну й практичну цінність міжнародної колективної монографії, присвяченій проблемі духовності виховання та окреслено новий вектор бачення цієї складної і багатогранної проблеми

Ключові слова. Духовність виховання, культурний контекст духовності, прояв духовності, духовний простір самовираження особистості

В статье рассмотрена теоретическая и практическая ценность международной коллективной монографии, посвященной проблеме духовности воспитания, представлен новый вектор видения этой сложной и многогранной проблемы.

Ключевые слова. Духовность воспитания, культурный контекст духовности, проявление духовности, духовное пространство самовыражения личности.

The article considers theoretical and practical value of the international collective monograph dedicated to the problem of spirituality of education and represents a new vector of vision of this complex and multifaceted problem.

Keywords. Spirituality of education, cultural context of spirituality, manifestation of spirituality, spiritual space, self-expression of a personality.

Володимир ЧЕРКАСОВ. ПРЕДСТАВНИКИ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ХХ СТОЛІТТЯ.....50

У статті обґрунтовано музично-просвітницьку діяльність відомих діячів у галузі музично-естетичного виховання ХХ століття, з-поміж яких: О.Апраксина, Н.Гродзенська, О.Раввінов, М.Румер, Ю.Юцевич.

Ключові слова: загальна музична освіта, музично-естетичне виховання, слухання музики, хоровий спів, імпровізація, рухи під музику.

Статья посвящена музыкально-просветительской деятельности известных деятелей в области музыкально-эстетического воспитания ХХ столетия – О.Апраксиной, Н.Гродзенской, А.Раввинова, Ю.Юцевича.

Ключевые слова: общее музыкальное образование, музыкально-эстетическое воспитание, слушание музыки, хоровое пение, импровизация, движение под музыку.

The article shows the musical and educational activities of a famous figures in the field of musical education system first half of the twentieth century, among them: O.Apraksina, N.Grodzenska, O.Ravvinov, U.Uchevich.

Keywords: general music education, teachers of music and singing, musical and aesthetic education, listening to music, choral singing, improvisation, movement to music.

Ірина АКУЛЕНКО. ОСОБЛИВОСТІ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ..... 58

У статті розглянуто інноваційний цільовий орієнтир методичної підготовки майбутнього вчителя математики профільної школи, обґрунтовано авторське визначення поняття «методична компетентність майбутнього вчителя», «методична компетенція майбутнього вчителя», виокремлено структурні компоненти цих понять, описано фази й етапи їхнього формування й опанування студентами у процесі навчання у вищому навчальному закладі.

Ключові слова. *Методична підготовка, методична компетентність, методичні компетенції майбутнього вчителя математики профільної школи.*

В статье рассмотрены инновационный целевой ориентир методической подготовки будущего учителя математики профильной школы, обосновано авторское определение понятия «методическая компетентность будущего учителя», «методическая компетенция будущего учителя», выделены структурные компоненты этих понятий, описаны фазы и этапы их формирования и освоения студентами в процессе обучения в высшем учебном заведении.

Ключевые слова. *Методическая подготовка, методическая компетентность, методические компетенции будущего учителя математики профильной школы.*

The article deals with innovative benchmarks of math' teachers' of profile schools methodical preparation. In the article was grounded the author's definition of the concept "methodical competency of future teachers", "methodical competences of future teachers", the structural components of these concepts, were described phases and stages of their formation and mastering by students.

Keywords. *Methodical preparation, methodical competency, the system of future math' teachers' of profile schools methodical competences.*

Наталія ОЛЕКСІЄНКО. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТОВНИХ НАПРЯМІВ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ УКРАЇНИ..... 66

В статті представлений аналіз змістовних напрямів освітньо-виховної роботи в різні періоди діяльності дитячих оздоровчих таборів, починаючи з другої половини ХХ століття до сьогодні. З'ясовуються причини виникнення нових змістовних напрямів й трансформування тих, що існували в 60-х роках минулого століття при організації освітньо-виховної роботи в дитячих оздоровчих таборах в процесі розвитку організації оздоровлення та відпочинку дітей та підлітків.

Ключові слова: *змістовні напрями, освітньо-виховна робота, організація оздоровлення та відпочинку дітей.*

В статье представлен анализ направлений содержания образовательно-воспитательной работы в разные периоды деятельности детских оздоровительных лагерей, начиная со второй половины XX столетия до сегодня. Выясняются причины возникновения новых направлений содержания организации образовательно-воспитательной работы в современных детских оздоровительных лагерях и трансформации тех, которые существовали в 60-х годах прошлого столетия.

Ключевые слова: *направления содержания, образовательно-воспитательная работа, организация оздоровления и отдыха детей.*

This article represents the analysis of fundamental directions of educational activity of children`s health Improving camps during the different periods starting

from the second half of XX century to nowadays. It clears up the reasons of apparition of the new directions and the transformations which have took place in 60 the years of the last century during the children's health Improvement and recreation.

Key words: *the substantive direction of the educational and educational work, the organization of health improvement and recreation of children*

Тетяна БАБЕНКО. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ.....75

У статті автор робить спробу визначити сутність управлінської культури керівника закладу освіти як складової його професійної культури

Ключові слова: *управлінська культура керівника закладу освіти, професійна культура, управлінська діяльність.*

В статье автор пытается определить сущность управленческой культуры руководителя учреждения образования как составляющей его профессиональной культуры

Ключевые слова: *управленческая культура руководителя учреждения образования, профессиональная культура, управленческая деятельность.*

In the article, the author attempts to define the essence of management culture head of the institution of education as part of its professional culture

Key words: *management culture of the head of the educational establishment, professional culture, administrative activity.*

Олександр БРОЯКОВСЬКИЙ. МАТЕРІАЛИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В.Б. АНТОНОВИЧА В АРХІВОСХОВИЦАХ м. КИЄВА..... 83

Аналізується зміст неопублікованих документальних свідчень відносно освітньої діяльності одного з класиків української національної педагогіки XIX – поч. XX ст. В.Б. Антоновича, які містяться у фондах державних архівів м. Києва.

Ключові слова: *Антонович, національна освіта, історія педагогіки, педагогічна герменевтика, архівні матеріали.*

Анализируется содержание неопубликованных документальных свидетельств относительно просветительной деятельности одного из классиков украинской национальной педагогики XIX – нач. XX ст. В.Б. Антоновича, которые содержатся в фондах государственных архивов г. Киева.

Ключевые слова: *В.Б. Антонович, национальное образование, история педагогики, педагогическая герменевтика, архивные материалы.*

We analyze the content of unpublished documentary evidence regarding the educational activities of one of the classics of Ukrainian national pedagogy XIX - early. Twentieth century. VB Antonovich, who are in the collections of the State Archives of Kyiv.

Keywords: *Antonovich, national education, history of pedagogy, teaching hermeneutics, archival materials.*

Лідія ВОЗНЮК. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ..... 88

У статті розглядаються проблеми підвищення професійної компетентності менеджерів шкільної освіти у системі післядипломної педагогічної освіти.

Ключові слова: система післядипломної педагогічної освіти, проблеми управління сучасною школою, професійна компетентність менеджера освіти, проектні технології.

В статье рассматриваются проблемы повышения профессиональной компетентности менеджеров школьного образования в системе последипломного педагогического образования.

Ключевые слова: система последипломного педагогического образования, проблемы управления современной школой, профессиональная компетентность менеджера образования, проектные технологии

The article deals with the problems of modern school management, the roles of professional competence of a manager of education in the increasing of the quality of the work of an educational establishment.

Key words: the system of in Service Teacher Training Education, the problems of management contemporary school, of professional competence of managers of education, of project technologies.

Ярослав ГАЛЕТА. ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ АДАПТАЦІЇ ОСОБИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ.....92

У статті розглянута проблема адаптації особи у сучасних умовах. Показано роль інформаційної культури в адаптаційних процесах людини в інформаційному суспільстві.

Ключові слова: адаптація, інформаційна культура, інформація, взаємодія, інформаційне суспільство.

В статье рассмотрена проблема адаптации индивида в современных условиях. Показана роль информационной культуры в адаптационных процессах в информационном обществе.

Ключевые слова: адаптация, информационная культура, информация, взаимодействие, информационное общество.

In the article the considered problem of adaptation of person is in modern terms. The role of informative culture is rotined in the adaptation processes of man in informative society.

Keywords: adaptation, informative culture, information, co-operation, informative society.

Олена ГАНЖА. ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ В СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ..... 99

Особливістю професійної підготовки майбутнього фахівця будь-якого профілю є формування в нього стійких якісних характеристик особистості. В даній статті пропонується можливий варіант такого формування.

Ключові слова: відповідальність, соціальна відповідальність, особистість, колектив, саморозвиток, самостворчість.

Особенностью профессиональной подготовки будущего специалиста любого профиля является формирование в него стойких качественных характеристик личности. В данной статье предлагается возможный вариант такого формирования.

Ключевые слова: ответственность, социальная ответственность, личность, коллектив, саморазвитие, самотворчество.

A specific feature of professional training of a would-be specialist (in every field) is the forming of persistent personal qualitative characteristics. A possible variant of such forming is described in this article.

Key words: responsibility, social responsibility, personality, team, self-development, creativity.

Надія ГОЙДОШ. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ ГОТОВНОСТІ
СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ
ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ..... 106

У статті виділені рівні готовності майбутніх учителів іноземних мов до застосування інноваційних технологій у професійній діяльності та виокремлено основні показники оцінки рівнів готовності студентів факультету іноземних мов до використання інноваційних технологій у вирішенні педагогічних завдань.

Ключові слова: рівні педагогічної діяльності, мотиви вивчення іноземної мови, використання інноваційних технологій

В статье выделены уровни готовности будущих учителей иностранных языков к применению инновационных технологий в профессиональной деятельности, а также основные показатели оценки уровней готовности студентов факультета иностранных языков к использованию инновационных технологий в решении педагогических заданий.

Ключевые слова: уровни педагогической деятельности, мотивы изучения иностранного языка, использование инновационных технологий

In the article the levels of readiness of future teachers of foreign languages to the usage of innovative technologies in the professional activity are determined and the basic indexes of the estimation of levels of readiness of students of the foreign language department to the usage of innovative technologies in solving pedagogical problems are selected.

Keywords: equal educational activities, motivation of foreign language study, the use of innovative technologies

Лариса ГОНЧАРЕНКО. ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО
МУЗИКАНТА-ПЕДАГОГА..... 113

У статті розглядається проблема духовного розвитку майбутнього музиканта-педагога в контексті інструментально-виконавської діяльності; висвітлено основні напрямки цієї роботи.

Ключові слова: духовність, духовний розвиток, майбутній музикант-педагог, інструментально-виконавська діяльність.

В статье рассматривается проблема духовного развития будущего музыканта-педагога в контексте инструментально-исполнительской деятельности; освещаются основные направления этой работы.

Ключевые слова: духовность, духовное развитие, будущий музыкант-педагог, инструментально-исполнительская деятельность.

The article considers the problem of the spiritual development of the future musician-pedagogue in the context of instrumental-performing activities; highlights the main directions of this work.

Key words: spirituality, spiritual development, the future musician-pedagogue, instrumental-performing activity.

Олена ГОРБЕНКО. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАВСЬКОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ
У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МУЗИЧНОГО ТВОРУ 120

У статті розкриваються характерні особливості виконавської інтерпретації, етапи, структура, внутрішні компоненти, що зумовлюються специфікою інструментально-виконавської діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Ключові слова: музична інтерпретація, інструментально-виконавська підготовка, педагогічні умови, принцип діалогічного спілкування, майбутній учитель музичного мистецтва.

В статье раскрываются характерные особенности исполнительской интерпретации, этапы, структура, внутренние компоненты, которые обусловлены спецификой инструментально-исполнительской деятельности будущего учителя музыкального искусства.

Ключевые слова: музыкальная интерпретация, инструментально-исполнительская подготовка, педагогические условия, принцип диалогического общения, будущий учитель музыкального искусства.

The article describes the characteristics of performance interpretation, steps, structure, internal components, which are determined by the specific instrumental performance of future teachers of music.

Keywords: musical interpretation, mastery training, pedagogical terms, the principle of dialogic communication, the future teacher of music.

Наталія ГОРДУЗ. СИСТЕМА ПЕРЕПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ: ЗАСВОЄННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....127

У статті представлено систему перепідготовки педагогів початкової ланки. Засвоєння ними інтерактивних технологій під час проходження перепідготовки на курсах підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Коротко представлено результати практичного розуміння і застосування інтерактивних технологій учителями.

Ключові слова: перепідготовка вчителів, система, педагогічна система, інтерактивні технології навчання.

В статье представлена система переподготовки учителей начальной школы. Усвоение ними интерактивных технологий во время прохождения переподготовки на курсах повышения квалификации педагогических кадров. Коротко представлено результаты практического понимания и применения интерактивных технологий учителями.

Ключевые слова: переподготовка учителей, система, педагогическая система, интерактивные технологии обучения.

The article reveals retraining system of primary school teachers. The mastering of interactive technologies at retraining courses for teachers and staff is identified. Results of practical understanding and application of interactive technologies by teachers are briefly presented.

Key words: teachers' retraining, system, pedagogical system, interactive teaching technology.

Емілія ГУЦАЛО. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ.....133

У статті представлений аналіз понять "психолого-педагогічний супровід", проектування, патронаж, допомога. Автор визначає їх диференційовані ознаки та інтерпретує ці поняття в системі соціально-педагогічної роботи.

Ключові слова: психолого-педагогічний супровід, проектування, патронаж, допомога.

В статье представлен анализ понятий "психолого-педагогическое сопровождение", проектирование, патронаж, помощь. Автор определяет их дифференцированные признаки и интерпретирует эти понятия в системе социально-педагогической работы.

Ключевые слова: психолого-педагогический сопровождение, проектирование, патронаж, помощь.

The analysis of the terms «psychological-pedagogical support», projecting, patronage, assistance is presented in the article. The author defines their differential characteristics and interpretive these terms in the system of social- pedagogical work.

Keywords: psikhologo-pedagogical accompaniment, planning, patronage, help.

Оксана ЗАБОЛОТНА. АЛЬТЕРНАТИВНІ ШКОЛИ МАРІЇ МОНТЕСОРИ ЯК ДЖЕРЕЛО ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ТРАДИЦІЇ.....140

У статті охарактеризовано особливості педагогічної системи Марії Монтезорі, висвітлено специфіку функціонування шкіл, які нею керуються. Окреслено основні етапи життєвого і творчого шляху видатного італійського педагога. Зазначено, що популяризацією педагогічних ідей М. Монтезорі займаються освітні асоціації, які координують діяльність шкіл. Проаналізовано сучасний стан поширення Монтезорі-освіти в країнах Європейського Союзу.

Ключові слова: педагогічна система М. Монтезорі, школа М. Монтезорі, обдарованість дитини, діти з особливими потребами, принципи педагогічної системи М. Монтезорі.

В статье представлена характеристика педагогической системы Марии Монтезори, очерчена специфика функционирования школ, которые ею руководятся. Автором представлены основные этапы жизненного и творческого пути этого выдающегося итальянского педагога. Автор доказывает, что популяризацией идей М. Монтезори занимаются образовательные ассоциации, которые координируют деятельность школ. Проанализировано современное состояние распространения Монтезори-образования в странах Европейского Союза.

Ключевые слова: педагогическая система М. Монтезорі, школа М. Монтезорі, одаренность ребенка, дети с особыми потребностями, принципы педагогической системы М. Монтезорі

The article deals with characterizing Maria Montessori educational system, and with peculiarities of school guided by it. The author describes the main stages of the life and work of this prominent Italian educationalist. The author proves that the ideas are being popularized by educational associations coordinating Montessori schools. Current situation with spreading Montessori education in the EU countries has been analyzed.

Keywords: pedagogical system M. Montessori, school of M. Montessori, gift of child, to put with the special necessities, principles of the pedagogical system M. Montessori.

Тетяна ЗОРОЧКІНА. ВИДИ ТА ТИПИ ОБДАРОВАНОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....147

В статті подається класифікація основних видів та типів обдарованості особистості у працях провідних вчених.

Ключові слова: обдарованість, види обдарованості, типи обдарованості, здібності.

В статье дается классификация основных видов и типов одаренности личности в трудах ученых.

Ключевые слова: одаренность, виды одаренности, типы одаренности, способности.

This article deals with classification of the main types of giftedness and personality types in the writings of leading scientists.

Keywords: talent, talent types, types of talent, ability

Світлана ІВАНОВА. ПІДХОДИ ДО ФОРМАЛІЗАЦІЇ ПОНЯТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....152

У статті надано характеристику освітньо-професійного середовища ВНЗ як сфери суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Представлено за допомогою моделей та охарактеризовано закономірності розвитку підсистем освітнього середовища у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Ключові слова: середовище, освітньо-професійне середовище ВНЗ.

В статтє представлена характеристика образовательно-профессиональной среды ВУЗА как сферы суб'єкт-суб'єктного взаимодействия. Представлено с помощью моделей и охарактеризованы закономерности развития подсистем образовательной среды в процессе суб'єкт-суб'єктного взаимодействия.

Ключевые слова: среда, образовательно-профессиональная среда ВУЗА.

This paper presents the characteristics of educational and professional environment university as area of subject-subjects interaction. The author presented a theoretical models and described patterns of educational and professional environment's subsystems in the interaction

Keywords: environment, education and professional environment of universities.

Алла КЛІМОВА. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ160

У статті розглядаються питання щодо сутності понять “готовність”, “готовність до діяльності”. На основі наукових теоретичних досліджень проаналізовано структуру готовності та зроблено спробу виявити головні компоненти формування готовності менеджерів до майбутньої управлінської діяльності під час навчання у вищому навчальному закладі.

Ключові слова: готовність, готовність допрофесійної діяльності, критерії готовності, структура готовності, компоненти готовності, менеджер, управлінська діяльність.

В статтє рассматриваются вопросы сущности понятий “готовность”, “готовность к деятельности”. На основе научных теоретических исследований проанализирована структура готовности и сделана попытка выявить главные компоненты формирования готовности менеджеров к будущей управленческой деятельности во время обучения в высшем учебном заведении.

Ключевые слова: готовность, готовность к профессиональной деятельности, критерии готовности, структура готовности, компоненты готовности, менеджер, управленческая деятельность.

The article discusses the essence of the concepts of "readiness", "willingness to work". On the basis of scientific theoretical research analyzed the structure of the willingness and attempted to identify the main components of readiness of managers to the future management activities while attending high school.

Keywords: readiness, careerreadiness, preparedness, readinesscriteria, componentsofreadiness, manager, governance.

Лілія КЛОЧЕК. ВПЛИВ ПЕДАГОГА НА ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ УЯВЛЕНЬ ПРО СПРАВЕДЛИВІСТЬ168

У статті феномен справедливості розглядається у психолого-педагогічному аспекті, виокремлюються підходи до пояснення психологічної природи справедливості у педагогічній взаємодії, визначається вплив педагога на формування в учнів уявлень про дотримання норм справедливості.

Ключові слова: феномен справедливості, педагогічна взаємодія, очікування справедливості, уявлення про справедливість.

В статье феномен справедливости рассматривается в психолого-педагогическом аспекте, выделяются подходы к определению психологической природы справедливости в педагогическом взаимодействии, определяется влияние педагога на формирование в учеников представлений о соблюдении норм справедливости.

Ключевые слова: феномен справедливости, педагогическое взаимодействие, ожидания справедливости, представления о справедливости.

The article studies the phenomena of justice in psychological contexts. Different points of view to this phenomena are systemized. The concept of justice is formulated as a complex construct. Defines the influence of teacher on the performance about a justice.

Key words: social phenomenology of justice, distributive justice, performance about a justice.

Ольга КОМАР. ПОГЛЯДИ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО НА ПРИРОДУ ЯК ЗАСІБ ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ ТА ЙОГО ВНЕСОК У МЕТОДИКУ НАВЧАННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА177

В статті виокремлений внесок В.О. Сухомлинського стосовно вивчення природознавства у школі й окреслено напрямки поглядів видатного вітчизняного вченого-педагога на природу як один з провідних засобів загального розвитку дитини, визначено доцільний змістовний матеріал з його праць.

Ключові слова: природознавство, уроки мислення, уроки милування природою; розумове, естетичне, гігієнічне, екологічне виховання.

В статье выделен вклад В.А. Сухомлинского в изучении естествознания в школе и очерчены направления взглядов выдающегося отечественного ученого-педагога на природу как один из ведущих средств общего развития ребенка, определен целесообразен содержательный материал из его работ.

Ключевые слова: природоведение, уроки мышления, уроки любования природой; умственное, эстетичное, гигиеническое, экологическое воспитание.

In the article the deposit of V.O. Sukhomlinskogo is selected in the study of natural science at school and sending of looks of prominent domestic scientist-teacher is outlined to nature as one of leading facilities of general development of child, certain rich in content material is expedient from his works.

Keywords: natural history, lessons of thought, lessons of admiring nature; mental, aesthetically beautiful, hygienical, ecological education.

Юлія КОТЕЛЯНЕЦЬ. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТОЛЕРАНТНОСТІ ЯК СОЦІАЛЬНОЇ ЦІННОСТІ183

В статті розкриваються етапи становлення та розвитку толерантності як соціальної цінності в історичному аспекті.

Ключові слова: толерантність, ненасилля, терпимість, суспільство.

В статье раскрываются этапы становления и развития толерантности как социальной ценности в историческом аспекте. **Ключевые слова:** толерантность, ненасилие, терпимость, общество

The article looks at the stages of formation and development of tolerance as a social value in historical aspect.

Key words: tolerance, unviolence, society.

Vitaliy KRAVTSOV, Tatyana KRAVTSOVA. STUDYING OF THE CHILD AND CHILDREN'S COLLECTIVE, AS A BASIS OF THE SOCIAL EDUCATION IN UKRAINE IN THE 20-30 YEARS OF THE 20TH CENTURY188

Автори досліджують історію розвитку соціального виховання на території України 20-30 роки ХХ століття. Розкривають досвід організацій соціального виховання в Україні який характеризувався націленістю на вивчення природи дитини та дитячого колективу.

Ключові слова: соціалізація, виховання, система соціального виховання, природа дитини.

Автори исследуют историю развития социального воспитания на территории Украины 20-30 годы ХХ века. Раскрывают опыт организаций социального воспитания в Украине, который характеризовался нацеленностью на изучение природы ребенка и детского коллектива.

Ключевые слова: социализация, воспитание, система социальновоспитания, природа ребенка.

The author analyzes a history of the social education development in the Ukraine territory of the 20-30 years of the 20th century. Opens experience of the social education organizations in Ukraine which was characterized by aimed at studying of the child nature and children's collective.

Keywords: socialization, education, system of social education, child nature.

Юлія КРАВЧЕНКО. САМООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ А.Б.РЕЗНІКА194

В статті розкриваються авторські підходи до створення системи самоосвітньої діяльності учнів Арона Борисовича Резніка – учителя-новатора другої половини ХХ століття.

Ключові слова: самоосвіта, наукова організація праці, уміння, навички, пізнавальна діяльність, самостійна робота

В статье раскрываются авторские подходы к созданию системы самообразовательной деятельности учащихся Арона Борисовича Резника – учителя-новатора во второй половине ХХ века.

Ключевые слова: самообразование, научная организация труда, умения, навыки, познавательная деятельность, самостоятельная работа

In the article the author's approach to the creation of self education students Aaron B. Reznik - teacher and innovator of the second half of the twentieth century.

Key words: self-education, scientific organization of labor, skill, skills, cognitive activity, self-study

Oleksandr KUCHAY. MODERN TRAINING OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS-TO-BE IN POLAND 202

У статті розкривається проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів у Польщі, показана модель сучасного вчителя початкових шкіл. В основі сучасної моделі підготовки майбутніх учителів лежить ідея, що вчитель в європейському вимірі має бути творчим, націленим на пошук, ініціативним, активним, відкритим для новацій, має бути партнером у діалозі з учнем. Теоретична підготовленість педагога сучасної школи забезпечує успішність його до практичної діяльності. Сучасний учитель більшою мірою представляє школярам досвід сучасних способів вивчення знань; навчає способам використання знань і стає, швидше, організатором процесу навчання, ніж тільки носієм знань.

Ключові слова: підготовка вчителя, навчання, освіта, школа.

В статті розкривається проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів в Польщі, показана модель сучасного вчителя початкових класів. В основі сучасної моделі підготовки майбутніх учителів лежить ідея, що вчитель в європейському вимірі повинен бути творчим, націленим на пошук, ініціативним, активним, відкритим для нововведень, повинен бути партнером в діалозі з учнем. Теоретична підготовка педагога сучасної школи забезпечує успішність його в практичній діяльності. Сучасний вчитель в більшій мірі передає школярам досвід сучасних способів вивчення знань; навчає способам використання знань і стає, скоріше, організатором процесу навчання, ніж тільки носієм знань.

Ключові слова: підготовка вчителя, навчання, освіта, школа.

The article reveals the training of primary school teachers in Poland, shows a model of the modern teacher primary schools. The basis of the modern model for training of teachers is the idea that a teacher in a European dimension should be creative, aimed at finding, proactive, active, open to innovations should be a partner in dialogue with the student. Theoretical training contemporary modern school teacher provides his success to practice. The modern teacher presents students more ways to explore the experience of modern knowledge, teaching methods and use of knowledge is, rather, an organizer of the learning process than just a carrier of knowledge.

Key words: teacher training, learning, education, school.

Tetiana KUCHAY. DEMANDS TO PRIMARY SCHOOL TEACHERS' TRAINING IN JAPAN 208

У статті розглядаються вимоги до підготовки вчителя початкових класів у Японії. В японській теорії і практиці педагогічної освіти накопичено оригінальний досвід професійної підготовки вчителів, удосконалення їхніх практичних навичок, дотримання відповідальності за результати роботи і високий соціальний статус. В японському суспільстві історично склалося уявлення про вчителя як своєрідного ідеалу, уособлення найкращих рис японців, взірця, до якого прагнуть наблизитись його учні. Японська освіта є унікальним і дуже своєрідним явищем. Особлива привабливість японської системи освіти полягає у високій її ефективності як у галузі економічного, так і інтелектуального розвитку нації. Успіх у житті японця залежить передусім від його освіти.

Ключові слова: підготовка вчителя, Японія, освіта, студент.

Summary. The article deals with the requirements for training primary school teacher in Japan. In Japanese, the theory and practice of teacher education accumulated original experience training teachers, improving their practical skills, compliance responsibility for results and high social status. In Japanese society historically idea of the teacher as a kind of ideal embodiment of the best features of the Japanese sample, which tend to approach his students. Japanese education is a unique and very peculiar phenomenon. The special appeal of the Japanese education system is its high efficiency in the field of economic and intellectual development of the nation. Success in life depends mainly Japanese on their education.

Key words: teacher training, Japan, education, student.

Жанна ЛАКТИОНОВА. "ГРАЙЛИВИ" ФОРМИ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ НА СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕРЕКЛАД» 214

У статті розглядається проблема розмежування симулятивних ігор від рольових при навчанні німецької мови студентів філологічних спеціальностей. Наведено приклади симуляцій, які розроблені і використані автором статті на заняттях.

Ключові слова: симулятивна гра, рольова гра, навчальний метод.

В статье рассматривается проблема разграничения симулятивных и ролевых игр при обучении немецкому языку студентов филологических специальностей. Приведены примеры симуляций, которые разработаны и использованы автором статьи на занятиях.

Ключевые слова: симулятивная игра, ролевая игра, учебный метод.

The problem of separation of simulation and role-playing games for learning the German language students of philological specialties. The examples of simulations that have been developed and used by the author of articles in the classroom.

Key words: simulative game, role-playing game, a training method.

Віталій ЛУКАШВ. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК МЕТОДОЛОГІЯ ВИХОВАННЯ ФАХІВЦЯ – ГРОМАДЯНИНА219

У статті розглядається проблема формування інформаційної культури фахівців зв'язку, розкриваються методологічні принципи формування інформаційної культури в аспекті виховання фахівця – громадянина. Обґрунтовується потенціал використання ігрово – стильового підходу.

Ключові слова: культура, інформаційна культура, виховання, особистість, громадянське виховання, громадянин.

В статье рассматривается проблема формирования информационной культуры специалистов связи, раскрываются методологические принципы формирования информационной культуры в аспекте воспитания специалиста – гражданина. Обосновывается потенциал использования игрового – стилевого подхода.

Ключевые слова: культура, информационная культура, воспитание, личность, гражданское воспитание, гражданин.

In the article the problem of informative culture of specialists is examined, methodological principles of forming of informative culture open up in the aspect of education of specialist - citizen. Potential of the use of igrovogostilevogo hoke is grounded.

Keywords: culture, information culture, education, identity, civic education, citizen.

Юрій МАТВІЄНКО. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ СОЦІАЛЬНО АКТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В СИСТЕМІ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ 225

В статті розкривається сутність поняття «соціальна активність» та практичні аспекти її виховання в майбутніх учителях у системі студентського самоврядування. Наведені результати експериментального дослідження.

Ключові слова: виховання, соціальна активність, студентське самоврядування.

В статье раскрывается сущность понятия социальная активность и практический аспект ее воспитания у будущих учителей в системе студенческого самоуправления. Приведены результаты экспериментального исследования.

Ключевые слова: воспитание, социальная активность, студенческое самоуправление.

The article talks about social activity and the practical aspect of future teachers education in the student government.

Key words: education, social activities, student's government.

Ольга МАТРОС. ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ І.В. ЛУЧИЦЬКОГО В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ У КІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ..... 234

У статті висвітлено педагогічну діяльність І.В. Лучицького у Києво-Подільській прогімназії, Київському університеті св. Володимира, на Вищих жіночих курсах у Києві, курсах П.Ф. Лесгафта та проаналізовано особистість І.В. Лучицького як педагогічного діяча та науковця.

Ключові слова: І.В. Лучицький, Київський університет св. Володимира, Вищі жіночі курси, курси П.Ф. Лесгафта.

В статье отражена педагогическая деятельность И.В. Лучицкого в Киево-Подольской прогимназии, Киевском университете св. Владимира, на Высших женских курсах в Киеве, курсах П.Ф. Лесгафта и проанализирована личность И.В. Лучицкого как педагогического деятеля и ученого.

Ключевые слова: И.В. Лучицкий, Киевский университет св. Владимира, Высшие женские курсы, курсы П.Ф. Лесгафта.

In the article teaching activity is reflected I.V. Lychitsky in the of Kievo-podil'skiy progymnasium, Kiev university of sv. Volodymyr, on the Higher womanish courses in Kyiv, courses of P.F. Lesgafta and personality is analyses I.V. Lychitsky as a pedagogical figure and research worker.

Keywords: I.V. Luchickiy, Kiev university of sv. Volodymyr, Higher womanish courses, courses of P.F. Lesgafta.

Борис НАБОКА. АКМЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КОМПЕТЕНІЗАЦІЇ ОСВІТИ..... 241

У статті аналізуються загальнометодологічні принципи компетенізації освіти в контексті реалізації її стратегічних цілей.

Ключові слова: компетентність, компетенізація освіти, компетентнісний підхід в освіті, характерні особливості компетентності

В статье анализируются общеметодологические принципы компетенизации образования в контексте реализации ее стратегических целей.

Ключевые слова: компетентность, компетенизация образования, компетентносный подход в образовании, характерные особенности компетентности.

The article analyses general methodological principles of education competence in the context of its strategic aims.

Марина НАЗАРЕНКО. ВОКАЛЬНО-ХОРОВІ ДИСЦИПЛІНИ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ..... 252

У статті розкривається значення вокально-хорових дисциплін у процесі професійної підготовки студентів мистецьких факультетів педагогічних університетів, окреслено шляхи удосконалення підготовки майбутніх вчителів музики до практичної вокально-хорової діяльності в закладах освіти.

Ключові слова: вокально-хорова підготовка, диригування, сольний спів, майбутній вчитель музики, хормейстер.

В статье раскрывается значение вокально-хоровых дисциплин в процессе профессиональной подготовки студентов факультетов искусств педагогических университетов, намечены пути усовершенствования подготовки будущих учителей музыки к практической вокально-хоровой деятельности в учебных заведениях.

Ключевые слова: вокально-хоровая подготовка, дирижирование, сольное пение, будущий учитель музыки, хормейстер.

The article shows the importance of choral and vocal disciplines in the process of professional training of the students of the art departments at pedagogical universities, the ways to improve the future music teachers' preparation to the practical choral and vocal activities at educational institutions are outlined.

Key words: *choral and vocal preparation, conducting, solo singing, future music teacher, choirmaster.*

Світлана ПАХОМОВА. ОРГАНІЗАЦІЯ НЕПЕРЕРВНОГО ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО КОЛЕДЖУ 259

У статті розглядається питання формування інформаційно-комунікаційної компетентності студентів технічного коледжу шляхом організації навчального процесу на основі компетентного підходу.

Ключові слова: *інформаційне суспільство, компетентність, інформаційно-комунікаційна компетентність, інформаційно-комунікаційні технології, технічний коледж.)*

В статье рассматривается вопрос формирования информационно-коммуникационной компетентности студентов технического колледжа посредством организации учебного процесса на основе компетентного подхода.

Ключевые слова: *информационное общество, компетентность, информационно-коммуникационная компетентность, информационно-коммуникационные технологии, технический колледж.*

In the article the problem of forming informational-communicational competence of technical colleges students in training process is considered on the base of the competence approach.

Keywords: *informational society, competence, informational-communicational competence, informational-communicational technologies, technical college.)*

Олена ПОДВОЛОЦЬКА. ЗАДАЧІ ВІДТВОРЕННЯ ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ МАЛЮНКУ ТА ЖИВОПИСІ..... 267

У статті розглядаються задачі простору в академічному малюнку та живописі. Відсутність чіткого поняття простору, його задач та реалістичного зображення в ньому складають основну проблему при оцінюванні студентських робіт.

Ключові слова: *простір, задачі простору, зорове сприйняття, поле зору, глибина сприйняття.*

В статье рассматриваются задачи пространства в академическом рисунке и живописи. Отсутствие четкого понятия пространства, его задач и реалистического изображения в нем составляет основную проблему при оценивании студенческих работ.

Ключевые слова: *пространство, задачи пространства, зрительное восприятие, поле зрения, глубина восприятия. In the article space tasks are examined in an academic picture and painting. Absence of clear concept of space, his tasks and realistic image, in him is made basic problem at the evaluation of student works.*

Keywords: *space, space tasks, visuognosis, eyeshot, depth of perception.*

Наталія ПОДОЛЯНСЬКА-КАЛЬКО. МОВНА ОСВІТА ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА. ДО ПИТАННЯ ДЕФІНІЦІЙ МОВНОЇ ОСВІТИ ТА ЛІНГВІСТИКИ..... 274

У статті розглядається сутність понять мовної освіти, лінгвістики і прикладної лінгвістики в українській та іноземній науковій літературі. Зроблено огляд визначень цих понять українською та англійською мовами. Проаналізовано зв'язок лінгвістики з філологією, зазначено їхні відмінності та зв'язок мовної освіти з лінгвістикою.

Ключові слова: мовна освіта, філологія, лінгвістика, прикладна лінгвістика, перша мова, друга мова, іноземна мова.

Языковое образование как раздел лингвистики. К проблеме дефиниций языкового образования и лингвистики. В статье рассматривается сущность понятий языкового образования, лингвистики, прикладной лингвистики в украинской и зарубежной научной литературе. Акцентируется внимание на рассмотрении определений этих понятий в украинском и английском языках. Проанализирована связь лингвистики и филологии, отмечены их отличия, языкового образования и лингвистики.

Ключевые слова: языковое образование, филология, лингвистика, прикладная лингвистика, первый язык, второй язык, иностранный язык.

The article focuses on the examining the notions of language education, linguistics, applied linguistics in Ukrainian and foreign scientific literature. An emphasis is made on definitions of the main notions in the Ukrainian and the English languages. The article analyses links between linguistics and philology with noting of differences between them, and links between linguistics and language education.

Key words: language education, language learning, language acquisition, philology, linguistics, applied linguistics, first language, second language, foreign language.

Victoria POLSHCHUKOVA, Ілона BOBER. THE DEVELOPMENT OF ENGLISH FOREIGN PHONETIC COMPETENCE SKILLS OF THE FIRST YEAR STUDENTS-PHILOLOGISTS 280

У статті розглядаються питання формування англomовної фонетичної компетенції у студентів-філологів. Автор аналізує різні визначення фонетичної компетенції та пропонує приклади фонетичних вправ.

Ключові слова: фонетична компетенція, структура, фонетичні навички, інтонація.

В статье рассматриваются вопросы формирования фонетической компетенции у студентов-филологов. Автор анализирует различные определения фонетической компетенции и предлагает примеры фонетических упражнений.

Ключевые слова: фонетическая компетенция, структура, фонетические навыки, интонация.

In the article there have been considered the main problems and peculiarities of foreign phonetic competence formation. Various definitions of the foreign phonetic competence have been analyzed and a set of phonetic exercises has been developed.

Key words: phonetic competence, pronunciation, techniques, structure, pronunciation skills.

Ольга РАДУЛ. ЗАСОБИ СЛОВЕСНОЇ ОБЕРІГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ СХІДНИХ СЛОВ'ЯН VI–XIII СТ. 287

У статті на основі етнографічних, писемних джерел, праць з історії язичництва і фольклору аналізуються словесні засоби народної педагогіки східних слов'ян VI–XIII ст., спрямованих на захист життя і здоров'я дітей.

Ключові слова: народна педагогіка, східні слов'яни VI–XIII ст., вірування, обереги.

В статье на основе этнографических, письменных источников, исследований по истории язычества и фольклора анализируются словесные средства народной педагогики восточных славян VI–XIII вв., направленных на защиту жизни и здоровья детей.

Ключевые слова: народная педагогика, восточные славяне VI–XIII вв., верования, обереги.

Summary: In this article verbal means of public pedagogy of the Eastern Slavs of VI–XIII c., directed on protection of life and health of children, are analyzed based on pagan history works, folklore and ethnographic written sources.

Key words: public pedagogy, the Eastern Slavs, beliefs, talisman.

Ренат РІЖНЯК. РОЗВИТОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ 296

У статті досліджується історія розвитку науково-педагогічного та методичного забезпечення електронного дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України.

Ключові слова: інформатика, вища школа України, науково-педагогічне забезпечення, методичне забезпечення, електронне дистанційне навчання.

В статье исследуется развитие научно-педагогического и методического обеспечения электронного дистанционного обучения в высших учебных заведениях Украины.

Ключевые слова: информатика, высшая школа Украины, научно-педагогическое обеспечение, методическое обеспечение, электронное дистанционное обучение.

The article examines the development of scientific-pedagogical and methodological support of electronic distance learning in higher educational institutions of Ukraine.

Key words: computer science, higher school of Ukrainian, scientific-pedagogical support, methodological support, electronic distance learning.

Лілія РЯБОВОЛ. СУЧАСНІ МЕТА І ЗАВДАННЯ ШКІЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ 309

У статті на засадах особистісно зорієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів визначено мету і завдання шкільної правової освіти; встановлено їх місце і роль в загальній системі цілевизначення в освіті; визначено поняття та структуру правової предметної компетентності, правові предметні компетенції.

Ключові слова: мета шкільної правової освіти; правова предметна компетентність, структура правової предметної компетентності: когнітивний, ціннісно-мотиваційний, практично-поведінковий компоненти; правові предметні компетенції: когнітивна, аксіологічна, практично-поведінкова.

В статье, исходя из положений личностно ориентированного, деятельностного и компетентностного подходов, определены цель и задания школьного правового образования; установлено их место и роль в общей системе целеопределения в образовании; определены понятие и структура правовой предметной компетентности, правовые предметные компетенции.

Ключевые слова: цель школьного правового образования, правовая предметная компетентность, структура правовой предметной компетентности: когнитивный, ценностно-мотивационный, практико-поведенческий компоненты, правовые предметные компетенции: когнитивная, аксиологическая, практико-поведенческая.

The article, based on individually oriented, active and competent approach, the goals and objectives of the school legal education found their place and role in the overall determination of objectives in education, the concepts and structure of legal subject-matter competence, substantive legal competence are defined.

Key words: *objective law school education substantive legal competence of the legal structure of subject competence: cognitive, value-motivational, practical and behavioral components; substantive legal competence: cognitive, axiological, practical behavioral.*

Сергій СОБКО. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФУТБОЛІСТІВ ГРУПИ ПСМ..... 317

У статті розкривається зміст поняття “активність студентів-футболістів”, визначаються її теоретично обґрунтовуються педагогічні умови, що впливають на активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів-футболістів групи ПСМ.

Ключові слова: *активність, навчально-пізнавальна діяльність, педагогічні умови, студенти, футбол.*

В статье раскрывается содержание понятия “активность студентов-футболистов”, определяются и теоретически обосновываются педагогические условия, что влияют на активизацию учебно-познавательной деятельности студентов-футболистов группы ПСМ.

Ключевые слова: *активность, учебно-познавательная деятельность, педагогические условия, студенты, футбол.*

Maintenance of concept “Activity of students-footballers” opens up in the article, determined and pedagogical terms are grounded in theory, that influence on activation of educational-cognitive activity of students-footballers of group of PSM.

Keywords: *activity, educational-cognitive activity, pedagogical terms, students, football.*

Тетяна СТРАТАН-АРТИШКОВА. РІЗНОВИДИ МИСТЕЦТВА В ДУХОВНОМУ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ..... 324

У статті розкривається значущість різновидів мистецтва в духовному розвитку особистості та доцільність їх використання в процесі викладання музично-історичних дисциплін. Акцентується увага на культурологічному підході у процесі художньої комунікації.

Ключові слова: *духовний розвиток особистості, різновиди мистецтва, комунікативна функція мистецтва, педагогічний процес, культурологічний підхід, майбутній учитель музичного мистецтва.*

В статье раскрывается значение разных видов искусства в духовном развитии личности и правомерность их использования в процессе преподавания музыкально-исторических дисциплин. Акцентируется внимание на культурологическом подходе в процессе художественного общения с произведениями искусства.

Ключевые слова: *духовное развитие личности, разные виды искусства, коммуникативная функция искусства, педагогический процесс, культурологический подход, будущий учитель музыкального искусства.*

The article reveals the importance of the arts in the spiritual development of the individual and the legitimacy of their use in the teaching of music and historical subjects. Focuses on the cultural approach in the process of artistic communication with artwork.

Key words: *spiritual development of the personality types of art. communicative function of art, teaching process, cultural approach, the future teacher of music.*

Катерина СУРКОВА, Ольга ЛОБОВА. МОДЕЛЮВАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПЕРЕДПОЛЬОТНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ 331

У статті розглядається проблема порушення проведення передпольотної підготовки, а також шляхи її вирішення, а саме створення ефективного засобу навчання. Представлена класифікація моделей і аналіз навчальної моделі, що буде реалізована як електронний засіб навчання майбутніх фахівців передпольотного інформаційного обслуговування. Розглянуто виробничі функції фахівців передпольотного інформаційного обслуговування.

Ключові слова: фахівець передпольотного інформаційного обслуговування, модель, моделювання, навчальна модель.

В статье рассматривается проблема нарушения проведения предполетной подготовки, а также пути ее решения, а именно создание эффективного средства обучения. Представлена классификация моделей и анализ учебной модели, которая будет реализована как электронный способ обучения будущих специалистов предполетного информационного обслуживания. Рассмотрены производственные функции специалистов предполетного информационного обслуживания.

Ключевые слова: специалист предполетного информационного обслуживания, модель, моделирование, учебная модель.

The paper considers the problem of irregularities in the conduct of the pre-flight preparation well as its solution, to create an effective method of learning through modeling. The classification of models and analysis of training model which will be implemented as electronic way of training of future specialists of pre-flight information service are presented. There are considered professional functions of specialists of pre-flight information service.

Keywords: pre-flight information service specialist, model, modeling, training model.

Наталія ТАРАПАКА, Аліна МАРТІН. Психолого-педагогічна готовність дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі 337

У статті автор розкриває питання психолого-педагогічної готовності дітей до навчання в школі, акцентує увагу на основних аспектах шкільної зрілості.

Ключові слова: шкільна зрілість, психологічна готовність, діти старшого дошкільного віку.

В статье автор раскрывает вопросы психолого-педагогической готовности детей к обучению в школе, акцентирует внимание на основных аспектах школьной зрелости.

Ключевые слова: школьная зрелость, психологическая готовность, дети старшего дошкольного возраста.

The article covers the following psychological and educational readiness of children for school and focuses on key aspects of school maturity.

Keywords: school maturity, psychological readiness, children under school age.

Анатолій ТУРЧАК, Наталія ТОКАР. ОСВІТНЯ І НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ В.ДОМАНИЦЬКОГО НА МЕЖІ ХІХ – ХХ ст..... 347

У статті розкривається спадщина науковця і громадсько-політичного діяча другої половини ХІХ – початку ХХ ст., В.Доманицького який зробив

вагомий внесок у розвиток української культури в цілому та національної історичної науки зокрема.

Ключові слова: громадянська позиція, національна свідомість, україномовні періодичні видання, літературознавчі дослідження, автономний статус України.

В статье раскрывается наследство научного работника и общественно-политического деятеля второй половины XIX – начала XX ст., В. Доманицкого который сделал весомый вклад в развитие украинской культуры в целом и национальной исторической науки в частности.

Ключевые слова: гражданская позиция, национальное сознание, украиноязычные периодические издания, литературоведческие исследования, автономный статус Украины.

In the article the inheritance of research worker and public-political figure of the second half opens up XIX – to beginning of XX item, V. Domanickogo which did a ponderable contribution to development of the Ukrainian culture on the whole and national historical science in particular.

Keywords: civil position, national consciousness, Ukrainian-language magazines, study of literature researches, autonomous status of Ukraine

Natalia UISIMBAIEVA. ORGANIZATION OF STUDENTS' PREPARATION FOR SOCIAL PEDAGOGICAL TRAINING..... 360

В статті визначається значення соціально-педагогічної практики на професійну підготовку майбутніх учителів; аналізуються умови ефективної організації підготовки студентів до цього виду практики.

Ключові слова: практика, педагогічна практика, соціально-педагогічна практика, позашкільна виховна робота, дитячий оздоровчий табір, пришкольній оздоровчий табір.

В статье говорится о значении социально-педагогической практики на профессиональную подготовку будущих учителей; анализируются условия эффективной организации подготовки студентов к этому виду практики.

Ключевые слова: практика, педагогическая практика, социально-педагогическая практика, внешкольная воспитательная работа, детский оздоровительный лагерь, пришкольный оздоровительный лагерь.

The article is dedicated to defining the importance of social pedagogical training in future teachers' preparation; analyzing the conditions for effective organization of students' preparation for this kind of training.

Key words: practice, teaching practice, social and pedagogical training, extracurricular educational work, children's health camp, a school health camp.

Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ. ТЕОРІЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ БАЯНІСТІВ-АКОРДЕОНІСТІВ В СЕРБСЬКИХ ШКОЛАХ НАРОДНО-АКАДЕМІЧНОГО ТИПУ 366

У статті визначено провідні позиції художньо-естетичного виховання сербських баяністів-акордеоністів у єдності їх технічно-технологічній досконалості, що досягається на художньо-музичному матеріалі (народно-національній музиці). Дослідницька увага сфокусована на педагогічно-виконавській діяльності у класі спеціального інструменту, основу якої складає художня інтерпретація музичних творів, яка стає інструментом у формуванні музично-креативного мислення, художньо-творчої індивідуальності виконавців, професійних якостей творчої особистості, естрадно-виконавського та вербально-практичного комунікативного досвіду, що складає основу художньо-естетичної культури майбутнього митця.

Ключові слова: баян-акордеон, школа, естетичне виховання, ціннісні орієнтири, виконавство, музичне мистецтво, педагог.

В статье определены ведущие позиции художественно-эстетического воспитания сербских баянистов-аккордеонистов в их единстве с технико-технологическим совершенством, достигаемого на художественно-музыкальном материале (народно-национальной музыке). Исследовательское внимание сфокусировано на педагогически-исполнительской деятельности в классе специального инструмента, основу которой составляет художественная интерпретация музыкальных произведений. Художественная интерпретация рассматривается как инструмент в формировании музыкально-креативного мышления, художественно-творческой индивидуальности исполнителей, профессиональных качеств личности, эстрадно-исполнительского и вербально-практического коммуникативного опыта, что составляет основу художественно-эстетической культуры будущего художника.

Ключевые слова: баян-аккордеон, школа, эстетическое воспитание, ценностные ориентиры, исполнительство, музыкальное искусство, педагог.

The article defines a leader in artistic and aesthetic education of Serbian bayan-accordion in the unity of the technical and technological excellence achieved in the artistic and musical material (the people's national music). The research attention focused on the pedagogical and performing activities in a class of a special tool, which is based on artistic interpretation of music, which is a tool in shaping the musical and creative thinking, artistic and creative individuality of performers, professional qualities of creative personality, variety-performing and verbally-practical communication experience, which is the basis of artistic and aesthetic culture of the future artist.

Keywords: bayan-accordion, school, aesthetic education, performance, musical art, teacher.

Оксана ФІЛОНЕНКО. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У ЦЕНТРАЛЬНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ В КІНЦІ ХІХ–ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ..... 374

У статті на основі архівних матеріалів та інших джерел зроблено спробу обґрунтувати специфічні особливості освіти національних меншин у центральному регіоні України в досліджуваній період, розкрити досягнення й прорахунки.

В статье на основании архивных материалов и других источников сделано попытку выявить особенности образования национальных меньшин в центральном регионе Украины в исследуемый период, раскрыть достижения и просчеты.

In this article, on the basis of the archive data and other sources, the try to substantiate the specific peculiarities of the national minorities education in the central region of Ukraine during the explored period and to reveal the achievements and the mistakes of it was made.

Ключові слова: центральний регіон України, етнічні групи, національні меншини, навчально-освітні заклади, колоніальні навчальні заклади.

Вікторія ХИТРА. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ»..... 382

У статті розглянуто проблему розуміння відповідальності особистості на основі аналізу філософської та психолого-педагогічної літератури та узагальнення наукових досліджень, визначено ознаки відповідальної особистості.

Ключові слова: особистість, відповідальність, відповідальність особистості, моральні якості.

В статье рассмотрена проблема понимания ответственности личности на основе анализа философской и психолого-педагогической литературы и обобщения научных исследований, определены признаки ответственной личности.

Ключевые слова: личность, ответственность, ответственность личности, моральные качества.

In the article the problem of understanding of personality's responsibility is considered on the basis of philosophic and psychological-pedagogical literature and generalization of scientific researches, features of responsible personality are defined.

Key words: personality, responsibility, personality's responsibility, moral values.

Наталя ЧЕРЕДНІЧЕНКО. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НІДЕРЛАНДАХ..... 389

У статті аналізуються складові професійної підготовки вчителів середньої школи Нідерландів у сфері інформаційно-комунікаційних технологій; вивчаються можливі шляхи застосування досвіду Нідерландів в українській системі вищої освіти.

Ключові слова: професійна підготовка вчителів середньої школи, інформаційно-комунікаційні технології, інформаційно-комунікаційна компетентність педагога.

В статье анализируются составляющие профессиональной подготовки учителей средней школы Нидерландов в сфере информационно-коммуникационных технологий; изучаются возможные пути применения опыта Нидерландов в украинской системе высшего образования.

Ключевые слова: профессиональная подготовка учителей средней школы, информационно-коммуникационные технологии, информационно-коммуникационная компетентность педагога.

The constituents of professional preparation of Netherlands secondary school teachers in the field of information communication technologies are analyzed in this article; possible ways of application of Netherlands experience into the Ukrainian system of higher education are studied.

Keywords: professional preparation of secondary school teachers, information communication technologies, information communication competence of a teacher.

Ольга ЧОРНА. DIE QUALITÄT DER HOCHSCHULBILDUNG UND IHRE STAATLICHE KONTROLLE: HISTORISCHER ASPEKT395

Проблема якості вищої освіти та її державного контролю має глибокі історичні витоки. У статті розглядаються погляди європейських мислителів XIX століття на шляхи її вирішення. Досвід минулого може стати корисним для вирішення проблеми на сучасному етапі.

Ключові слова: нова якість вищої освіти, університетська освіта, державний екзамен, атестат зрілості, ліберальний та утилітарний погляд на освіту.

Проблема качества высшего образования и его государственного контроля имеет глубокие исторические корни. В статье рассматриваются взгляды европейских мыслителей XIX века на пути её решения. Опыт прошлого может стать полезным для решения проблемы на современном этапе.

Ключевые слова: новое качество высшего образования, университетское образование, государственный экзамен, аттестат зрелости, либеральный и утилитарный взгляд на образование.

The problem of higher education quality and its state control has deep historical sources. The views of the European thinkers of the 19th century on the ways of its solution are considered in the article. The experience of the past can be helpful for the solution of this problem in our time.

Key words: *new quality of higher education, university education, state exam, school-leaving certificate, liberal and utilitarian views on the education.*

Олександр ШАМРАЙ. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ 404

У статті розглядається процес удосконалення рівня професійної компетентності вчителя як професійне самовдосконалення шляхом цілеспрямованої самоосвітньої діяльності.

Ключові слова: *вчитель, педагогічні працівники, навчально-виховний процес, педагогічна майстерність, педагогічна компетентність, педагогічні інновації, педагогічний досвід.*

В статье рассматривается процесс усовершенствования уровня профессиональной компетентности учителя как профессиональное самоусовершенствование путем целеустремленной самообразовательной деятельности.

Ключевые слова: *учитель, педагогические работники, учебно-воспитательный процесс, педагогическое мастерство, педагогическая компетентность, инновации, опыт.*

This article deals with the process of improving the level of professional competence of a teacher as a way of self perfection by means of purposeful self-educated activity.

Key words: *teacher, teaching staff, teaching and educational process, pedagogical skill, pedagogical competence, pedagogical innovations, pedagogical experience.*

Svitlana SHANDRUK. COGNITIVE APPROACH TO LANGUAGE LEARNING AT ELEMENTARY SCHOOL LEVEL.....412

У статті розглядаються когнітивні аспекти вивчення мови на рівні початкової школи; аналізується ефективність програм мовного занурення, що використовують особливості опанування іноземної мови як для білінгвальних учнів, так і для носіїв інших мов і культур.

Ключові слова: *когнітивний підхід, вивчення мови, особливості опанування іноземної мови*

В статье рассматриваются когнитивные аспекты изучения языка на уровне начальной школы; анализируется эффективность программ языкового погружения, использующих особенности овладения иностранным языком как для билингвальных учеников, так и для носителей других языков и культур.

Ключевые слова: *когнитивный подход, изучение языка, особенности овладения иностранным языком*

The article discusses cognitive aspects of foreign language learning at elementary school level. Effectiveness of immersion programs that use second language acquisition for bilingual students as well as people who speak other languages and come from other cultures is analysed.

Keywords: *cognitive approach, language learning, second language acquisition*

Angelina SHISHKO, Yulia DZHAGARIAN. MODERN TRENDS AND APPROACHES IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING419

У статті розглядаються сучасні, популярні тенденції і підходи у викладанні англійської мови, та робиться спроба заохотити викладачів модернізувати організацію свого навчального процесу.

Ключові слова: сучасні тенденції, навчання англійській мові, інформаційно-комунікаційні технології, потреби учнів, науковий підхід, функціональний підхід, метод ігор, підхід розв'язання проблем.

В статье рассматриваются современные, популярные тенденции и подходы в преподавании английского языка, и делается попытка заинтересовать преподавателей модернизировать организацию своего учебного процесса.

Ключевые слова: современные тенденции, обучение английскому языку, информационно-коммуникационные технологии, потребности учащихся, научный подход, функциональный подход, метод игр, подход решения проблем.

The article deals with presenting recent and popular trends and approaches in ELT that have been used practically in recent years in the entire world reviewing the past trends. Moreover, this is also an endeavour to encourage the ELT trainers to modernize their classroom arrangements (management).

Key words: modern trends, English Teaching, information-communication technology, learner needs, scientific approach, functional approach, play-way method, problem-solving approach.